

**POLARSIRKEL
RÅDET**

Polarsirkelrådet - Indre Helgeland Interkommunalt Politisk Råd

Møte AU - Polarsirkelrådet 25. september 2025

AU sak - 58/25 Prosjekt Felles Ansvar

Prinsippavklaring om deltakelse i prosjektet *Felles Ansvar*

Bakgrunn

Nordland fylkeskommune har, i samarbeid med Statsforvalteren og Nordland politidistrikt, tatt initiativ til å etablere *Felles Ansvar* som et fylkesdekkende tiltak for å forebygge kriminalitet, rus og utenforskap blant ungdom.

Saken ble presentert for AU i møte 26.juni der det ble konkludert med følgende:

«Konklusjon: Sekretariatet jobber videre med et prosjektforslag sammen med Politiet og tar kontakt med NFK angående midler.»

Etter dette har det vært to arbeidsmøter mellom Polarsirkelrådet og Politiet i Rana, 4. juli og 22. august. I tillegg var det møte med alle regionrådslederne og sekretariatene i IPRene i Nordland, mandag 1. september der NFK, Felles Ansvar Salten og Statsforvalter informerte om prosjektet.

Hva er Felles Ansvar

Felles Ansvar er et gratis lavterskeltilbud for ungdom fra 12 år. Det består av kontraktsbasert oppfølging over 6 måneder, tverrfaglig samarbeid, og koordinert innsats rettet mot ungdom i risikosonen. Erfaring fra Salten viser at modellen gir rask hjelp uten ventetid, og styrker samarbeid mellom etater.

Tiltaket skal rulles ut trinnvis i hele fylket. Kommunene inviteres til å inngå i modellen med lokal tilpasning. Det legges vekt på samarbeid på tvers av kommunegrenser, slik at flere kommuner kan dele fagressurser og organisering.

Prosjektet Felles Ansvar løfter forebyggende innsats for ungdom til fylkesnivå, basert på dokumentert effekt og bred politisk forankring. Det kombinerer lavterskeltiltak, samhandling og forpliktende samarbeid mellom stat, politi og kommuner. Modellen har potensial til å gjøre en betydelig forskjell i oppvekstmiljøet for ungdom i Nordland

Tiltaket bygger på erfaringene fra *Felles Ansvar Salten*, etablert i 2008, som i dag er et permanent og dokumentert effektivt tiltak.

Fylkeskommunen bidrar med 20 mill. kr over tre år for hele fylket. Statsforvalteren stiller skjønnsmidler til disposisjon til kommunene (må søkes på) og Politi er sentrale i lokal gjennomføring og oppfølging.

KUNNSKAPSRAPPORT OM UNGDOMSKRIMINALITET I NORDLAND (2024 VEDLAGT)

Noen funn fra Kunnskapsrapporten om ungdomskriminalitet i Nordland politidistrikt (2024), med særlig fokus på utfordringsbildet i Rana/GDE Rana. Formålet er å gi Polarsirkelrådet et kortfattet grunnlag for diskusjon om videre etablering av Felles Ansvar i regionen.

https://www.politiet.no/globalassets/nyheter/nordland/kunnskapsrapport-om-ungdomskriminalitet-i-nordland-politidistrikt_.pdf

Tema	Sitat/samdrag fra rapporten	Sidehenvisning
Økende narkotikabruk blant ungdom	Narkotikabruk blant ungdom, særlig i sårbare grupper, oppleves som mer normalisert.	s. 34
Ungdom blir yngre når de begår kriminalitet	Ungdom i alderen 14–15 år peker seg ut som gruppe med økning i vold og trusler.	s. 23–24
Sosiale medier brukt til kriminalitet	Sosiale medier (f.eks. Snapchat) brukes til salg av rusmidler, trusler og deling av voldsvideoer.	s. 27–28
Manglende tidlig oppfølging	Problemene fanges ofte ikke opp før de blir alvorlige – manglende systemer for tidlig intervensjon.	s. 35
Svekking av respekt for autoriteter	Intervjuer peker på mindre tillit og respekt for autoriteter, både mot skole og politi.	s. 34–35

Oppsummering

Funnene fra Kunnskapsrapporten viser at Rana og regionen står i en situasjon hvor narkotikabruk blant ungdom er mer normalisert (s. 34), lovbrudd begås av stadig yngre aldersgrupper, særlig 14–15-åringer (s. 23-24), og sosiale medier brukes aktivt i kriminalitet, både for salg av rusmidler og som plattform for trusler og vold (s. 27-28). Manglende tidlig oppfølging gjør at mange ungdommer først fanges opp når problemene har blitt alvorlige (s. 35), og tillit og respekt for autoriteter er svekket (s. 34-35).

Gode tegn i regionen. SLT i Rana fungerer som en samordnet enhet for forebygging, med tjenester som gjør det mulig å melde bekymring for ungdom, koordinere aktører og sette inn tiltak på tvers av skole, politi og barnevern. I Hemnes kommune har samarbeidsavtalen som ble vedtatt november 2023, formaliserte strukturer med SLT-koordinator, politikontakt og koordinert nivå og tiltaksnivå. Her gjennomføres prosjekt i skolen (5. og 8. klasse) med tema som nettvett, vold, rus og foreldrerollen, med deltakelse fra skole, helsetjenester og politi. Dette arbeidet er et langsiktig og jevnlig forebyggende tiltak. At regionen allerede har disse strukturene viser at det finnes kapasitet og vilje. Disse eksemplene understreker at etablering av Felles Ansvar ikke er et nybrottsarbeid, men en videreføring og styrking av eksisterende innsats. Våre kommuner har derfor et godt grunnlag for å etablere et koordinert, lavterskel oppfølgingstilbud som gir ungdom tidlig hjelp og forebygger eskalering.

De andre kommunene i GDE Rana er ikke SLT-kommuner og har ikke SLT-koordinator.

Politiets bidrag

Nordland politidistrikt er positive til etableringen i vår region. Politiet vil stille kontorlokaler og andre ressurser til disposisjon, inkludert kjøretøy, samt forebyggende ressurser og politikontakter. Samlokalisering med politiet trekkes fram som en avgjørende suksessfaktor.

Målsetting

- Forebygge kriminalitet, vold, rus og utenforskap blant barn og unge
- Sikre tidlig innsats og ungdomsmedvirkning
- Gi likeverdige tilbud i hele fylket
- Bygge på samlokalisering med politiet

Planlagt oppstart: **1. tertial 2026**

Organisering og finansiering

- **Polarsirkelrådet** søker på vegne av kommunene
- **Vertskommune** utpekes og har arbeidsgiveransvar
- **Finansiering:**
 - Nordland fylkeskommune (20 mill./3 år)
 - Statsforvalteren (skjønnsmidler)
 - Politiet (lokaler, kjøretøy, fagressurser)
 - Kommunene (egeninnsats via SLT eller stillingsressurser)

Erfaring fra Salten og prosjektet til Vesterålen tilsier behov for minimum **2 fagstillinger**, kostnadsramme ca. 2,5-3 mill. kr pr. år.

Forslag til vedtak (AU)

1. AU anbefaler at Polarsirkelrådet stiller seg prinsipielt bak deltakelse i prosjektet *Felles Ansvar*.
2. Saken oversendes til Kommunedirektørforum for avklaringer om deltakelse, vertskommune og ressursfordeling.
3. Endelig prinsippvedtak fattes i Polarsirkelrådet 10. oktober 2025.

Mo i Rana 16.09.2025

Polarsirkelrådet

Kjell-Idar Juvik

Sekretariatsleder

Oppsummeringsnotat

Prosjekt: Felles Ansvar – Polarsirkelrådet

Bakgrunn

Nordland fylkeskommune, Statsforvalteren og politiet etablerer *Felles Ansvar* i hele fylket. Tiltaket bygger på modellen fra Salten (2008–), som har dokumentert effekt.

Mål

- Redusere kriminalitet, vold, rus og utenforskap blant barn og unge
- Tidlig innsats og ungdomsmedvirkning
- Likeverdige tilbud i hele Nordland
- Samlokalisering med politiet som suksessfaktor

Politiets bidrag

Politiet er positive og vil stille kontorlokaler, kjøretøy og forebyggende ressurser til disposisjon. Dette gir bedre samhandling og reduserer driftskostnader for kommunene.

Organisering

- Polarsirkelrådet og Politi utarbeider prosjektbeskrivelse og søknader
- Polarsirkelrådet v/vertskommune søker på vegne av kommunene
- Vertskommune utpekes som arbeidsgiver
- Partnere: fylkeskommunen (finansiering), Statsforvalteren (skjønnsmidler), politiet (lokaler/ressurser), kommunene (egeninnsats via SLT eller stillinger)

Ressurser

- 2 fagstillinger (ca. 2,5-3 mill. kr/år)
- Finansiering: fylkeskommunen, Statsforvalteren, kommunene, politiet

Prosess og tidslinje

- **25. september 2025:** AU behandler saken
- **9. oktober 2025:** Kommunedirektørforum drøfter deltakelse
- **10. oktober 2025:** Polarsirkelrådet fatter prinsippvedtak
- **Oktober–desember 2025:** Utarbeidelse av prosjektbeskrivelse og søknader (PR og politiet)
- **Desember 2025 / januar 2026:** Søknadsfrist Nordland fylkeskommune (*ikke avklart*)
- **Desember 2025 / januar 2026:** Søknadsfrist Statsforvalteren (*ikke avklart*)
- **Januar–mars 2026:** Kommunestyrebehandling (endelig vedtak om deltakelse og finansiering)
- **Vår 2026:** Oppstart av *Felles Ansvar* i Polarsirkelregionen

Behov for avklaringer

- Hvilke kommuner deltar?
- Hvem blir vertskommune?
- Hvordan fordeles ressursinnsatsen?